

„Łączy nas Kanał Elbląski” – Projekt Nr L_01_123_04 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcja Orientacji w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich , 2004-2006”; Działanie 2.7. „Pilotażowy Program LEADER +”

Raport ze spotkania konsultacyjnego Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego w powiecie ostródzkim, w projekcie Związku Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w Ostródzie „Łączy nas Kanał Elbląski – partnerstwo sposobem aktywizowania mieszkańców”

Termin spotkania: 24 lutego 2006 roku, godz. 10:00-15:00
Miejsce spotkania: Miłomłyn, siedziba Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn
Prowadzący: Róża Krześniak – Burmistrz Miłomłyna, Jolanta Gadomska, Stanisława Pańczuk, dr Ryszard Zarudzki,
Uczestnicy: 41 osób wg listy obecności – przedstawiciele gmin
Przedmiot spotkania:
- konsultacje Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego

Przebieg spotkania:

- Burmistrz Miłomłyna – Róża Krześniak** przywitała gości, przedstawiła cel i szczegółowy program spotkania. Stwierdziła, że aby móc liczyć na sukces działań oddolnych nasz lider musi mieć tyle energii i determinacji, aby spełnić nasze oczekiwania. Podkreśliła, iż coraz więcej mówi się w mediach o pilotażowym programie Leader+. Pani Burmistrz podziękowała dr Ryszardowi Zarudzkiemu, który od początku realizacji projektu jest z nami i bardzo nam pomaga, nie tylko w kwestiach dotyczących odnowy wsi.
- Stanisława Pańczuk** – koordynator projektu ze Starostwa Powiatowego w Elblągu przekazała uczestnikom informacje o projekcie. Podziękowała wszystkim, którzy wkładają dużo pracy w jego realizację oraz władzom jednostek i organizacji, które delegują swoich przedstawicieli. Stwierdziła, iż spotkania konsultacyjne ZSRW Kanału Elbląskiego są jednym z etapów końcowych realizacji projektu „Łączy nas Kanał Elbląski – partnerstwo sposobem aktywizowania mieszkańców” trwającego już ponad pół roku. Dotychczas uczestniczyło we wszystkich spotkaniach, konferencjach, warsztatach, szkoleniach 668 osób. Uczestnicy projektu poznali i zintegrowali się na tyle, że wspólna praca daje bardzo duże efekty, co zwiększa szanse na uzyskanie dofinansowania w II Schemacie Programu Leader+. Udało się nam osiągnąć wysoki wskaźnik efektywności, gdyż mało osób zrezygnowało z uczestnictwa w projekcie, natomiast w trakcie jego realizacji kilkanaście osób dołączyło. Projekt jest realizowany zgodnie z harmonogramem rzeczowo - finansowym. Pozostają jeszcze do przeprowadzenia:
 - konsultacje Strategii w powiecie elbląskim i iławskim
 - konsultacje Strategii w 11 gminach

- *Walne Zgromadzenie członków Lokalnej Grupy Działania, na którym między innymi zostanie dokonany wybór władz stowarzyszenia oraz zapadną ostateczne decyzje dotyczące zasad finansowania LGD*
- *konferencja promująca projekt z:*
 - *wykładem pn. „Moja mała ojczyzna – szansą zaistnienia”*
 - *prezentacją Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego*
 - *prezentacją 10 Planów Odnowy Wsi.*

Na potrzeby projektu zostały przygotowane następujące ekspertyzy i analizy:

- *raport o dziedzictwie przyrody*
- *raport o dziedzictwie kultury*
- *raport o przedsiębiorczości*
- *raport o kapitale społecznym (diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej)*
- *opracowanie wzorów i wyników ankiet.*

Do opracowania pozostaje diagnoza i część planistyczna Strategii.

Według Pani Pańczuk najtrudniejszym elementem do zrealizowania będą zadania sieciowe, których wartość ogółem wynosi prawie 8 milionów zł.

3. Wojciech Jezierski przekazał uczestnikom komunikaty dotyczące rejestracji Lokalnej Grupy Działania:

- *Stowarzyszenie Łączy nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania z siedzibą w Elblągu zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym – decyzja o rejestracji uprawomocni się w dniu 2 marca 2006 roku.*
- *podziękował wszystkim, którzy pracowali nad statutem stowarzyszenia, w szczególności panu mecenasowi Michałowi Korwek.*

4. Jolanta Gadomska dokonała prezentacji Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego, w szczególności przedstawiła:

a/ diagnozę obszaru, na którym będzie wdrażana Strategia - teren 11 gmin z trzech powiatów:

- *powiat elbląski – 5 gmin: Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy, Pasłęk, Rychliki – razem 786 km² i 38.919 mieszkańców*
- *powiat iławski – 4 gminy: Iława, Kisielice, Susz, Zalewo – razem 1.109 km² i 37.780 osób*

- *powiat ostródzki – 2 gminy: Małdyty, Miłomłyn – razem 350 km² i 11.296 osób*

- **potencjał demograficzny** - liczba i struktura ludności, wskaźniki dotyczące przyrostu naturalnego, migracji, gęstości zaludnienia, feminizacji, dynamiki demograficznej

- **uwarunkowania przyrodnicze** - charakterystyka klimatu, jakość gleb, bogactwa naturalne, lesistość, zasoby wodne, waloryzację rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obszary przyrodniczo cenne (w tym: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i pomniki przyrody)

- **uwarunkowania kulturowe** – charakterystyka kultury materialnej (rejestr zabytków - 236 obiektów, ewidencja wojewódzka zabytków – 799 obiektów), różnorodność stylów kulturowych, wyróżniki kultury duchowej (w tym synkretyzm etniczny – obszar, na którym będzie wdrażana Strategia zamieszkuje napływowa ludność z różnymi wartościami kulturowymi, historią, tradycją, obrzędami, zwyczajami, religią)

- **potencjał gospodarczy** – dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych, bezrobocia, rynku pracy, infrastruktury wiejskiej (sieć wodociągowa – **1.138,5 km**, sieć kanalizacyjna **140,3 km**, sieć gazowa **78,9 km**, drogi gminne **944,1 km**), turystyki (**17 obiektów turystycznych**, zwiększająca się liczba gospodarstw agroturystycznych, **899 miejsc noclegowych**);

b/ analiza SWOT – wypracowane podczas warsztatów strategicznych:

- mocne i słabe strony obszaru
- szanse i zagrożenia rozwoju;

c/ wizja i misja – wypracowane podczas warsztatów strategicznych

- wizja: „**Obszar Kanału Elbląskiego otwarty na świat**”
- misja: „**Jesteśmy po to, żeby zaktywizować społeczność na rzecz wdrożenia Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego**”;

d/ tematy strategii - wybrane zostały dwa z czterech tematów wiodących:

1. Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000
2. Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich;

e/ analiza problemów i celów – wypracowane przez uczestników projektu drzewo celów i drzewo problemów na warsztatach strategicznych:

- strategiczny problem obszaru to „**Słaby rozwój obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego**”
- strategiczny cel rozwoju obszaru: „**Dobrze rozwinięte obszary wiejskie wokół Kanału Elbląskiego**”;

f/ zadania sieciowe przewidziane do realizacji w latach 2007 – 2013, w tym 13 zadań planowanych do zrealizowania w ramach II Schematu Leader+ (wyposażenie biura LGD, ścieżki rowerowe-dokumentacja, odnowa wsi, oznakowanie obiektów przyrodniczo-kulturowych, organizacja szkoleń z zakresu projektowania, wieże widokowe, imprezy promocyjne, opracowanie produktów turystycznych, opracowanie i wydanie historii obszaru Kanału, opracowanie i wydanie materiałów promocyjnych, szlaki wodne – oznakowanie, szlakiem pocztyliona, wyjazd studyjny do Niemiec);

g/ zadania zgłoszone przez gminy uczestniczące w projekcie na lata 2007 – 2013 (na kwotę ogólną 21.177.000 zł);

h/ projekty zgłoszone przez sołectwa uczestniczące w projekcie w ramach odnowy wsi (14 sołeckich planów odnowy);

i/ harmonogram finansowy ZSROW Kanału Elbląskiego.

5. dr Ryszard Zarudzki przedstawił informacje dotyczące odnowy wsi:

- do końca maja trzeba złożyć wnioski do II Schematu Programu Leader+ by uzyskać dofinansowanie - maksymalnie na kwotę 750.000 zł
- kryteria oceny projektów do II Schematu są w trakcie ustalania
- plany odnowy wsi uczestników projektu są odpowiednio opracowane, wymagają jedynie uzupełnienia o budżet i uproszczony harmonogram
- planowane w nowym okresie programowania 2007-2013 zadania do realizacji w ramach Odnowy wsi to:
 - kształtowanie centrów wsi (w tym odnawianie lub budowa: placów, parkingów, chodników, oświetlenia ulicznego itp.);
 - budowa, adaptacja lub remont połączony z modernizacją oraz wyposażenie obiektów pełniących funkcje społeczno-kulturalne (w szczególności: świetlic, domów kultury, klubów wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu);
 - budowa, odnawianie i urządzenie miejsc wypoczynku, rekreacji i sportu, (w szczególności: placów zabaw, miejsc organizacji imprez plenerowych, obiektów

- sportowych wraz z zapleczem: boiska do gier zespołowych, baseny, hale sportowe i treningowe, siłownie), ścieżek rowerowych, szlaków, ciągów spacerowych itp.;*
- *urządzanie i odnawianie terenów zielonych, parków, skwerów;*
 - *zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji;*
 - *poprawa estetyki wsi lub waloryzacja krajobrazu wiejskiego;*
 - *rewitalizacja (odnowienie) lub adaptacja połączona z remontem oraz wyposażenie obiektów zabytkowych z przeznaczeniem na cele społeczno-kulturalne;*
 - *odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, obiektów architektury sakralnej i miejsc pamięci;*
 - *odnawianie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze lub ewidencji zabytków;*
 - *zakup i odnowienie obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa danego regionu i ich adaptacja na cele publiczne wraz z wyposażeniem;*
 - *adaptacja lub remont połączony z modernizacją oraz wyposażanie obiektów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji i tradycyjnych zawodów, w szczególności: izby tradycji i pamięci, miejsca kultywowania tradycyjnych zawodów (warsztaty tkackie, kowalskie), miejsca spotkań zespołów folklorystycznych i innych formalnych oraz nieformalnych grup społecznych kultywujących tradycje lokalne;*
 - *budowa, adaptacja lub remont połączony z modernizacją obiektów przeznaczonych na cele: promocji lokalnych produktów, usługowe, kultury i sztuki dotyczy to w szczególności pawilonów i punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych, witryn);*
 - *organizacja: szkoleń, warsztatów, konferencji itp. służących kultywowaniu tradycyjnych zawodów i nabywaniu umiejętności a także imprez promujących region, w szczególności jego produkty, usługi, kulturę i sztukę (np. targi, festiwale, pokazy);*
 - *zapewnienie dostępu do Internetu;*
 - *opracowanie, druk i dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych.*

6. Roman Giziński z Urzędu Gminy Małdyty przedstawił założenia dotyczące wiodącego projektu sieciowego - ścieżki rowerowe:

- *pomysł tego projektu zrodził się podczas warsztatów strategicznych w Pasłęku*
- *projekt ten jest najtrudniejszym zadaniem do zrealizowania w ramach ZSROW Kanału Elbląskiego*
- *przy urządzaniu ścieżek rowerowych trzeba wziąć pod uwagę przede wszystkim: atrakcyjność przyrodniczą i kulturową, bazę noclegową, trasy rowerowe już istniejące o charakterze międzynarodowym, regionalnym i lokalnym oraz tak planować ścieżki rowerowe, aby krzyżowały się jedynie z drogami o niskim natężeniu ruchu*
- *zapropował skorzystanie z pomocy Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, które jest chętne do współpracy z naszą Lokalną Grupą Działania w kwestiach dotyczących tej tematyki.*

7. Dorota Paško – Sawczyńska przedstawiła informacje nt. konferencji dotyczącej trasy rowerowej R-1:

- *trasa R-1 jest najdłuższą trasą rowerową Europie, jej długość wynosi ok. 4 tys. km,*
- *jako jedyna trasa biegnie ona przez dziewięć krajów: zaczyna się w Hale we Francji a kończy w Sant Petersburgu,*
- *najdłuższy jej odcinek biegnie przez Polskę,*

- *potencjał trasy jest bardzo duży, ale jego wykorzystanie niestety niewielkie,*
- *dla maksymalnego wykorzystania potencjału trasy rowerowej R1 niezbędna jest dobrze rozwinięta sieć dróg regionalnych i lokalnych,*
- *według prowadzących konferencję, trasy rowerowe najbardziej atrakcyjne, to trasy tematyczne oraz te, które przebiegają wzdłuż cieków wodnych – co potwierdza atrakcyjność ścieżek rowerowych wzdłuż Kanału Elbląskiego,*
- *głównym problemem jest brak profesjonalnej informacji o atrakcjach turystycznych i bazie noclegowej,*
- *podczas konferencji nawiązany został kontakt z Lokalną Grupą Działania z Brandenburgii, której działalność skupia się wokół wypromowania trasy R1 - uznawanej za najistotniejszy czynnik warunkujący rozwój tamtejszego obszaru,*
- *ustalono, iż do 15 marca powstanie zarys wspólnych działań marketingowych*
- *zakłada się, że prowadzona będzie strona internetowa promująca trasę i poszczególne regiony, opisująca sieć ścieżek lokalnych, regionalnych i krajowych.*

8. *Dorota Paśko – Sawczyńska* przekazała uczestnikom spotkania informacje o Pikniku Naukowym Radia BIS:

- *w dniu 3 czerwca rozpoczyna się w Warszawie Piknik Naukowy Radia BIS*
- *jest to inicjatywa o charakterze cyklicznym, w tym roku przypada jej 10-ciolecie*
- *jest to przedsięwzięcie o dużej randze, uczestniczy w nim co roku około 60 instytucji w tym: ambasady, instytuty naukowe, szkoły*
- *tematem wiodącym tegorocznego pikniku jest „Świat za 10 lat”*
- *każdy z uczestników przedstawia wybrany przez siebie temat; w tym roku zgłoszone są m.in.: nośność wirowa, fotografia otworkowa, wzorzec masy za 10 lat, spienione aluminium, pralka napędzana energią słoneczną, symulator szybowca, zagadnienia dotyczące genetyki*
- *dokonane już zostało zgłoszenie naszego projektu pod nazwą „Statkiem po trawie”; prezentować będziemy dynamiczny model Kanału Elbląskiego, Retrospekcje Miłomłyńskie (przedstawienie o historii Georga Jakoba Steenke – twórcy Kanału), ZSROW Kanału Elbląskiego oraz Plany Odnowy Wsi. Głównym problemem do rozwiązania jest brak środków finansowych na wyjazd do Warszawy.*

9. *Dyskusja, podsumowanie i wnioski końcowe*

- **Wojciech Maślewski** – przedstawiciel Związku Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego przypomniał o konieczności terminowego regulowania składek dodatkowych na realizację projektu, które są niezbędne dla prawidłowej jego realizacji i zachowania płynności finansowej;
- **Henryk Plis** – przedstawiciel Towarzystwa Ziemi Rudzienickiej zwrócił uwagę na fakt, iż tylko wtedy, gdy poznamy bogatą i niezwykle ciekawą historię tego terenu będziemy mogli rozwijać turystykę. Podziękował gminom, które przesłały już informacje o historii swoich terenów oraz poprosił o dostanie brakujących;
- **Róża Krześniak Burmistrz Miasta i Gminy Miłomłyn-** wręczyła Panu Plisowi Kronikę Miasta Miłomłyn 1800-1922 oraz folder historyczny opracowany i wydany z okazji jubileuszu 670-lecia Miasta Miłomłyn;
- **Elżbieta Jelińska Dyrektor Muzeum w Ostródzie-** przedstawiła założenia wniosku o dofinansowanie projektu zorganizowania wystawy pod nazwą „Historia i Współczesność Kanału Ostródzko – Elbląskiego”, który Muzeum złożyło do

Ministerstwa Kultury. Celem wystawy będzie poszerzenie wiedzy na temat Kanalu poprzez:

- pokazanie całej dokumentacji historycznej,*
- przedstawienie twórcy Kanalu,*
- pokazanie fotogramów miast kanałowych, modeli historycznych statków, modelu dynamicznego pochylni;*
- Rok 2006 jest 150 rocznicą pierwszego rejsu statkiem po Kanale Elbląskim. Dla upamiętnienia tego wydarzenia historycznego projekt zakłada również rejs statkiem po Kanale. Dodatkowo nakręcony zostanie film historyczno-naukowy pokazujący Canal jako zabytek sztuki hydrotechnicznej z XIX wieku;*
- wniosek Muzeum jest na etapie oceny formalno-merytorycznej; do końca marca Ministerstwo poinformuje, czy projekt otrzyma dofinansowanie.*
- **Roman Giziński** – zaproponował, abyśmy skorzystali z pomocy Biura Planowania Przestrzennego w Urzędzie Marszałkowskim przy opracowywaniu dokumentacji technicznej ścieżek rowerowych wokół Kanalu Elbląskiego. Biuro posiada bardzo dużo materiałów, map i opracowań dotyczących tej tematyki. Konieczne jest, więc wystąpienie do Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z prośbą o udostępnienie materiałów, które znacznie ułatwiłyby nam prace.*
- **Dr Ryszard Zarudzki** przypomniał o konieczności opracowania harmonogramu i budżetu do każdego planu odnowy wsi. Plany poprawione i uzupełnione powinny zostać skonsultowane ponownie. Zaproponował termin spotkania konsultacyjnego w dniu 4 marca 2006 roku. Uczestnicy zdecydowali, iż spotkanie konsultacyjne powinno odbyć się w Elblągu.*
- **Pani Stanisława Pańczuk** – zaproponowała, by konsultacje planów odnowy odbyły się w siedzibie Wydziału Promocji Powiatu, Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Elblągu. Propozycja ta została zaakceptowana.*

Raport sporządzono na podstawie notatek własnych:

Jolanta Gadomska Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn

Anna Maciejkiewicz Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn

Miłomłyn, 24 lutego 2006 roku.